

Súd: Okresný súd Vranov n/T
Spisová značka: 5C/114/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8813202421
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubov Vargová
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2015:8813202421.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudkyňou JUDr. Ľubov Vargovou v právnej veci žalobcu: KRUK S.A., Legnicka 56, 54-204 Wroclaw, Poľská republika, IČO 0000240829, zastúpený Advokátska kancelária Gallo, s.r.o., Dr. Michal Gallo, advokát, Jilemnického 30, Martin, proti žalovanému: E. E.Č., X.. X.X.XXXX, L. Z. XXX/XX, Y. X. V., t. č. na neznámom mieste, zastúpený opatrovníčkou H. L., R. V. S. R. P., o zaplatenie 7.222,11 € s prísł., takto

rozhodol:

Súd žalobu zamieta.

Žalovanému náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Žalobca sa pôvodne podanou žalobou domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 13.226,83 € s úrokom z omeškania vo výške 14,25% ročne zo sumy 298,21 € od 16.9.2008 do 24.9.2008, zo sumy 298,21 € od 16.10.2008 až do 11.2.2009, zo sumy 298,21 € od 16.11.2008 až do 11.2.2009, zo sumy 298,21 € od 16.12.2008 až do 11.2.2009, vo výške 10% ročne zo sumy 294,63 € od 12.2.2009 až do 27.2.2009, zo sumy 298,21 € od 16.1.2009 až do 27.2.2009, zo sumy 298,21 € od 16.2.2009 až do 27.2.2009, zo sumy 291,05 € od 28.2.2009 až do 5.3.2009, vo výške 9,25% ročne zo sumy 294,95 € od 16.4.2009 až do 28.5.2009, vo výške 9% ročne zo sumy 298,21 € od 16.5.2009 až do 28.5.2009, zo sumy 293,16 € od 29.5.2009 až do 22.7.2009, zo sumy 298,21 € od 16.6.2009 až do 22.7.2009, zo sumy 298,21 € od 16.7.2009 až do 22.7.2009, zo sumy 289,58 € od 23.7.2009 až do 4.9.2009, zo sumy 298,21 € od 16.8.2009 až do 4.9.2009, zo sumy 274,46 € od 16.9.2009 až do 21.1.2010, zo sumy 298,21 € od 16.10.2009 až do 21.1.2010, zo sumy 277,67 € od 22.1.2010 až do 9.6.2010, zo sumy 298,21 € od 16.11.2009 až do 9.6.2010, zo sumy 298,21 € od 16.12.2009 až do 9.6.2010, zo sumy 298,21 € od 16.1.2010 až do 9.6.2010, zo sumy 298,21 € od 16.2.2010 až do 9.6.2010, zo sumy 15.172,99 € od 9.3.2010 až do 9.6.2010, zo sumy 13.226,83 € od 9.3.2010 až do 9.6.2010, zo sumy 995,82 € od 9.3.2010 až do zaplatenia, zo sumy 593,87 € od 9.3.2010 až do zaplatenia, zo sumy 197,15 € od 9.3.2010 až do zaplatenia, zo sumy 38,17 € od 9.3.2010 až do zaplatenia a náhradu trov konania.

Svoju žalobu odôvodnil tým, že ako postupník uzavrel dňa 29.11.2011 zmluvu o postúpení pohľadávok so spoločnosťou Santander Consumer Finance a.s. ako postupcom, na základe ktorej sa stal veriteľom pohľadávok spolu s ich príslušenstvom a súčasne naň prešli práva, zabezpečenia, právne tituly, nároky a záujmy vzťahujúce sa k týmto pohľadávkam. Žalovaný dňa 15.8.2008 uzavrel so spoločnosťou Santander Consumer Finance a.s. úverovú zmluvu č. 582004198, neoddeliteľnou súčasťou ktorej boli v súlade s § 273 Obchodného zákonníka aj všeobecné zmluvné podmienky spoločnosti Santander. V súlade so zmluvou boli žalovanému poskytnuté finančné prostriedky vo forme úveru v celkovej výške 9.858,59 € (297.000,-Sk) na kúpu motorového vozidla - osobného automobilu Škoda Octavia Combi

Diesel 00-04, 1,6 TDI Elegance, ktorý úver sa žalovaný zaviazal splatiť formou pravidelných mesačných splátok v celkovom počte 60 vo výške 298,21 € splatných vždy k 15. dňu v mesiaci. Konečná výška úveru tak predstavovala sumu 17.892,85 €. V úverovej zmluve je uvedená ročná úroková sadzba vo výške 15,10% a celková výška nákladov spojených s úverom vo výške 5.668,19 €, teda táto je koncipovaná v súlade s požiadavkami zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch platného v čase uzavretia úverovej zmluvy. Priemerná RPMN zverejnená pre obdobný typ úverových zmlúv predstavovala v čase uzavretia zmluvy výšku 12,50%.

Ďalej uviedol, že z predpísaných 60 splátok žalovaný uhradil len 13 splátok riadne a včas v celkovej výške 3.876,73 € a jednu splátku len čiastočne vo výške 20,54 €. Vzhľadom na skutočnosť, že si žalovaný neplnil riadne a včas svoje povinnosti, využil veriteľ v súlade s čl. 6.3.1 Všeobecných zmluvných podmienok svoje právo a odstúpil od zmluvy listom zo dňa 02.03.2010, ktoré odstúpenia sa stalo účinným dňa 8.3.2010, kedy bolo žalovanému doručené. V súvislosti s porušením povinností zo strany žalovaného začal veriteľ výkon záložného práva k motorovému vozidlu, ktoré bolo zriadené na základe záložnej zmluvy k úverovej zmluve za účelom zabezpečenia pohľadávky z úverovej zmluvy. Motorové vozidlo bolo žalovanému odobraté a predané za kúpnu cenu 4.100 € a po odrátaní DPH bola na žalovaného pohľadávku započítaná suma 3.416,67 €.

V ďalšom citoval ustanovenie § 517 ods. Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR a body 3.4, 7.1, a 6.3.4 Všeobecných zmluvných podmienok. Na záver uviedol, že voči žalovanému si uplatňuje z úverovej zmluvy a príslušných právnych predpisov nároky v celkovej sume 15.172,99 €, ktorú tvoria neuhradené splátky odo dňa odstúpenia veriteľa od zmluvy v celkovej výške 1.470,51 €, zvyšná časť istiny úveru splatná od okamihu účinnosti odstúpenia veriteľa od zmluvy v celkovej výške 11.877,47 €, nesplatená výška poplatku za spracovanie úveru od okamihu účinnosti odstúpenia veriteľa od zmluvy v celkovej výške 995,82 €, poplatok vo výške 5% z predčasne splatnej čiastky úveru v súlade s bodom 6.2.1 písm. f) VZP vo výške 593,87 € splatný od okamihu účinnosti odstúpenia veriteľa od zmluvy, neuhradené poisťné za dobu trvania poistenia, t. j. do dňa účinnosti odstúpenia veriteľa o zmluvy, ktoré nebolo zahrnuté v mesačných splátkach podľa bodu a) - havarijné poistenie vo výške 197,15 € splatné okamihom účinnosti odstúpenia veriteľa od zmluvy a zmluvná pokuta vo výške 38,17 € v súlade s bodom 7.1 písm. e) VZP splatná v okamihu účinnosti odstúpenia veriteľa od zmluvy.

Žalovaný sa k žalobe nevyjadril.

V podaní doručeným súdu 26.1.2015 žalobca uviedol, že nedopatrením došlo k nesprávnemu vyčísleniu žalovanej istiny a to konkrétne v čl. II. Písm. b) a d) žaloby, preto v zmysle ustanovenia § 96 ods. 1 OSP pristúpil k čiastočnému späťvzatiu žaloby v časti istiny a žiadal, aby súd konanie v časti o zaplatenie 6.004,72 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 4245,61 € od 9.3.2010 do 9.6.2010, zo sumy 4245,61 € od 10.6.2010 do zaplatenia a zo sumy 288,60 € od 9.3.2010 až do zaplatenia zastavil.

Uznesením č. k. 5C/114/2013-90 zo dňa 31.3.2015 súd konanie v časti o zaplatenie sumy 6.004,72 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 4245,61 € od 9.3.2010 do 9.6.2010, zo sumy 4245,61 € od 10.6.2010 do zaplatenia a zo sumy 288,60 € od 9.3.2010 až do zaplatenia zastavil. Predmetom tohto konania ostala suma 7.222,11 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 10.638,78 € od 9.3.2010 do 9.6.2010 a zo sumy 7.222,11 € od 10.6.2010 až do zaplatenia.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobným návrhom a prílohami, úverovou zmluvou zo dňa 15.8.2008, zmluvou o postúpení pohľadávok medzi spoločnosťou Santander Consumer Finance a.s. ako postupcom a žalobcom ako postupníkom, Všeobecnými zmluvnými podmienkami Santander Consumer Finance a.s. organizačná zložka pre poskytovanie úverov na dopravnú techniku, preberacím protokolom, splátkovým kalendárom, odstúpením od zmluvy a zistil tento skutkový stav veci:

Spoločnosť Santander Consumer Finance a.s. so sídlom v Prahe prostredníctvom Santander Consumer Finance a.s., organizačná zložka so sídlom v Bratislave, IČO: 36833835 ako veriteľ (ďalej len pôvodný veriteľ) a žalovaný ako klient uzavreli dňa 15.8.2008 úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXX, na základe ktorej poskytol pôvodný veriteľ žalovanému úver v sume 9.858,59 € (297.000,- Sk) na kúpu motorového vozidla. Ročná úroková sadzba predstavovala 15,10%. Žalovaný sa zaviazal splatiť úver v 60 mesačných splátkach vo výške po 298,21 € (8984 Sk) s tým, že výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov sú obsiahnuté v splátkovom kalendári, ktorý tvorí nedeliteľnú súčasť úverovej

zmluvy a veriteľ zašle splátkový kalendár klientovi po čerpaní úveru. Žalovaný prehlásil a podpisom zmluvy výslovne potvrdil, že bol oboznámený so Všeobecnými zmluvnými podmienkami Santander Consumer Finance a.s. organizačná zložka pre poskytovanie úverov na dopravnú techniku, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou tejto zmluvy a s právami a povinnosťami pre neho vyplývajúcimi a súhlasí s nimi a zaväzuje sa ich plniť.

Právny predchodca žalobcu listom zo dňa 2.3.2010 žalovanému oznámil, že odstúpil od predmetnej úverovej zmluvy s tým, že dôvodom odstúpenia je skutočnosť, že neboli riadne a v dohodnutom termíne zaplatené peňažné záväzky. Odstúpenie od zmluvy bolo žalovanému doručené dňa 8.3.2010.

Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 29.11.2011 postúpil pôvodný veriteľ pohľadávku voči žalovanému vrátane zmluvných pokút a príslušenstva žalobcovi, čím je daná aktívna legitimácia žalobcu v tomto konaní.

Podľa čl. 1 bod 1.1 Všeobecných zmluvných podmienok spoločnosti Santander Consumer Finance a.s., organizačná zložka pre poskytovanie úverov pre dopravnú techniku (ďalej len „Všeobecné zmluvné podmienky“) tieto upravujú právne vzťahy vznikajúce v súvislosti s poskytovaním úverov druhej zmluvnej strane (veriteľovi).

Právne vzťahy medzi veriteľom a klientom pri poskytovaní úveru sa riadia ustanoveniami Obchodného zákonníka. Tieto Všeobecné zmluvné podmienky sú v súlade s ust. § 273 Obchodného zákonníka neoddeliteľnou súčasťou úverovej zmluvy uzatvorenej medzi klientom a veriteľom. Zmluvné vzťahy medzi veriteľom a klientom pri poskytovaní úveru sa riadia úverovou zmluvou a ustanoveniami Všeobecných zmluvných podmienok, pokiaľ si zmluvné strany v v úverovej zmluve nedojednali niečo iné (čl. 1. bod 1.2 Všeobecných zmluvných podmienok).

Podľa čl. 1 bod 2.1 Všeobecných zmluvných podmienok uzatvorením úverovej zmluvy sa veriteľ zaväzuje poskytnúť v prospech klienta peňažné prostriedky (ďalej iba „úver“ alebo „istina“) a klient sa zaväzuje úver vrátiť, zaplatiť úroky a splniť svoje ďalšie povinnosti stanovené úverovou zmluvou, Všeobecnými zmluvnými podmienkami a príslušnými právnymi predpismi. Úver je účelovo viazaný na úhradu kúpnej ceny dopravnej techniky (ďalej iba „predmet kúpy“) zakúpenej klientom od subjektu schváleného veriteľom.

V zmysle čl. 3. bod 3.1, 3.2 Všeobecných zmluvných podmienok klient súhlasí s tým, aby úver bol poukázaný priamo dodávateľovi na úhradu záväzku klienta zaplatiť kúpnu cenu. Klient svoju žiadosť o poskytnutie úveru vyjadrí podpisom preberacieho protokolu o tom, že došlo k dodaniu celého predmetu kúpy dodávateľom klientovi a prevzatiu predmetu kúpy do vlastníctva klientom.

Podľa čl. 4 bod 4.1.1 Všeobecných zmluvných podmienok klient je povinný riadne a včas splácať poskytnutý úver a to formou dohodnutých pravidelných mesačných platieb, ktoré zahŕňajú splátku príslušnej istiny, splátku dojednaných úrokov a ďalšie platby podľa úverovej zmluvy.

V zmysle čl. 6 bod 6.3.1 písm. b) Všeobecných zmluvných podmienok veriteľ je oprávnený odstúpiť od úverovej zmluvy, ak klient sa dostal do omeškania so zaplatením jednej splátky za časové obdobie dlhšie ako tri mesiace alebo dvoch splátok.

Podľa čl. 6 bod 6.3.3 Všeobecných zmluvných podmienok úverová zmluva sa ukončuje doručením odstúpenia od zmluvy klientovi. Odstúpenie od úverovej zmluvy nadobúda účinnosť dňom, kedy sa oznámenie o odstúpení doporučeným listom doručí klientovi, ak sa v oznámení neuvádza neskorší dátum alebo dňom doručenia vrátenej zásielky veriteľovi z dôvodu nedoručenia klientovi.

Podľa čl. 6 bod 6.3.4 Všeobecných zmluvných podmienok v prípade odstúpenia veriteľa od úverovej zmluvy môže veriteľ požadovať, aby klient okamžite splatil

- a) celú dlžnú čiastku istiny a úroky za dobu do odstúpenia
- b) všetky ďalšie neuhradené peňažné záväzky klienta vrátane ich príslušenstva
- c) zmluvné aj mimozmluvné majetkové sankcie
- e) poplatok vo výške 4% z predčasne splatenej čiastky úveru. Odstúpením nie sú dotknuté práva na náhradu škody, zmluvné pokuty a príslušenstvo pohľadávok.

V zmysle čl. 6 bod 6.3.1 písm. b) Všeobecných zmluvných podmienok veriteľ je oprávnený odstúpiť od úverovej zmluvy, ak klient sa dostal do omeškania so zaplatením jednej splátky za časové obdobie dlhšie ako tri mesiace alebo dvoch splátok.

Podľa čl. 7 bod bodu 7. 1 Všeobecných zmluvných podmienok pokiaľ úverovou zmluvou a týmito zmluvnými podmienkami nie je stanovené inak, je pri porušení povinností klientom, vyplývajúcich z úverovej zmluvy alebo týchto zmluvných podmienok veriteľ oprávnený účtovať klientovi a klient povinný následne zaplatiť veriteľovi popri svojich splatných záväzkoch:

a) náklady (vrátane nákladov na právne zastúpenie) spojené s vymáhaním splnenia povinnosti klienta okrem iného aj náhradu nákladov spojených so splnením povinnosti namiesto klienta ; a

b) náhradu škody, pokiaľ veriteľovi škoda v dôsledku nesplnenia povinností klientom vyplývajúcich z úverovej zmluvy alebo zmluvných podmienok vznikla ; a

c) zmluvnú pokutu vo výške 0,2 % z dlžnej čiastky, za každý začatý kalendárny deň omeškania klienta s úhradou mesačných splátok či akýchkoľvek ďalších platieb vyplývajúcich z úverovej zmluvy ; a

d) zmluvnú pokutu 1000 Sk (33,19 eur) za každé porušenie povinností stanovené v úverovej zmluve a v týchto zmluvných podmienkach, pokiaľ nie je v úverovej zmluve alebo v týchto zmluvných podmienkach ustanovené inak (napríklad iná zmluvná pokuta) ; a

e) zmluvnú pokutu vo výške:

- 150 Sk (4,98 eur) za omeškanie klienta so splnením povinnosti uvedenej v článku 4. 1. 1 dlhším ako 20 dní;

-1 000,- Sk (33,19 eur) za omeškanie klienta so splnením povinnosti uvedenej v čl. 4.1.1 dlhším ako 60 dní.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 52 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 3, ods. 4 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1, ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka). Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 25 ods. 1, ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov právne vzťahy, ktoré vznikli pred 11. júnom 2010 na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, sa spravujú podľa doterajších predpisov, ak tento zákon v odseku 2 neustanovuje inak. Ustanovenia § 10 ods. 2 a 3, § 12, 14, 17 ods. 1 a 2 a § 18 sa od 11. júna 2010 použijú aj na právne vzťahy vzniknuté na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá bola uzavretá pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona na dobu neurčitú a podľa ktorej sa po nadobudnutí účinnosti tohto zákona poskytuje alebo môže poskytovať spotrebiteľský úver.

Podľa § 2 písm. a) zákona NR SR č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme.

Podľa § 3 ods. 1, ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci. Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

V zmysle § 3 ods. 3 zákona NR SR č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, ktorými sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka alebo Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzatvárajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje; aj na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Podľa Všeobecných zmluvných podmienok sa predmetný právny vzťah mal riadiť príslušnými ustanoveniami Obchodného zákonníka (bod 1.2), ide však o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral právny predchodca žalobcu ako dodávateľ a žalovaný ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy, ako aj Všeobecných zmluvných podmienok bol daný predchodcom žalobcu bez možnosti žalovaného privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka.

Zmluva uzavretá medzi účastníkmi je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

Z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že pôvodný veriteľ - právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému úver, ktorý sa tento zaviazal splatiť v dojednanom počte mesačných splátok. Keďže žalovaný svoje povinnosti vyplývajúce zo zmluvy neplnil a svoje záväzky si neplnil riadne a včas, využil právny predchodca žalobcu svoje právo a od zmluvy odstúpil.

V ďalšom sa potom súd zaoberal odstúpením od zmluvy uskutočneným listom právneho predchodcu žalobcu zo dňa 2.3.2010 a na to nadväzujúcimi skutočnosťami majúci vplyv na posúdenie dôvodnosti žaloby.

Aj napriek tomu, že úverová zmluva je absolútny obchod a je nutnú na ňu aplikovať Obchodný zákonník, prednosť majú osobitné ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej právnej úpravy v oblasti spotrebiteľského práva vrátane ustanovení § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka. O tom, že ide o spotrebiteľskú zmluvu, neboli žiadne pochybnosti a v konečnom dôsledku tomu zodpovedá aj definícia spotrebiteľskej zmluvy, za ktorú sa považuje každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ak ju uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Dualistický systém záväzkového práva na Slovensku je určitá anomália medzi právnymi poriadkami (dve kúpne zmluvy, dvojaká úprava premlčania, dvojaká úprava odstúpenia od zmluvy a pod). Aplikačná prax síce ukazuje, že aj takýto stav môže dlhodobo fungovať (od 1.1.1992), avšak nieť rozumného dôvodu na skonštatovanie, že na vadnosť právneho úkonu vrátane odstúpenia v spotrebiteľsko-právnej, a teda typickej občianskoprávnej veci má dopadať právna úprava regulujúca vzťahy v zásade medzi podnikateľmi, ak Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva takúto úpravu má a je pre nepodnikateľov výhodnejšia. (porov. tiež Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 5MCdo 20/09).

Nebol dôvod považovať obchodnoprávnu úpravu za výhodnejšiu ani z pohľadu možnosti splácania úveru pri zachovaní zmluvy, keďže úprava zmluvnej klauzuly o odstúpení predpokladala zároveň zosplatnenie úveru.

Na predmetnú spotrebiteľskú vec v časti o vadnosti právneho úkonu (odstúpenie od zmluvy) dopadá teda právna úprava občianskeho práva. V danej súvislosti súd poukazuje aj na názor vyslovený v rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 13.9.2012 sp. zn. 20Co/35/2011.

Právna úprava odstúpenia od zmluvy v Občianskom zákonníku je teda pre žalovaného ako spotrebiteľa výhodnejšia, preto súd odstúpenie od zmluvy posúdil v zmysle príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka.

Právny predchodca žalobcu využil svoje právo v zmysle VOP a listom zo dňa 2.3.2010 od predmetnej úverovej zmluvy odstúpil. Odstúpením od zmluvy sa zmluva v zmysle § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka ruší od samého začiatku a ak strany už podľa zmluvy plnili, vporiadajú sa medzi sebou podľa zásad o bezdôvodnom obohatení. Odstúpenie žalobcu od úverovej zmluvy má účinky ex tunc, teda spätne ku dňu uzavretia zmluvy, úverová zmluva sa od začiatku zrušila, pričom v súlade s ust. § 457 Občianskeho zákonníka ak bola zmluva zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Dôsledkom plnenia zo zrušenej zmluvy je teda povinnosť účastníkov zmluvy navzájom si vrátiť všetko, čo plnením z takejto zmluvy nadobudli (teda vzájomná reštitučná povinnosť zmluvných strán), ako výslovne stanovuje § 457 Občianskeho zákonníka, ktorý je špeciálnou úpravou bezdôvodného obohatenia vo vzťahu k zrušenej alebo neplatnej zmluve.

V zmysle § 48 ods. 1 Občianskeho zákonníka od zmluvy môže účastník odstúpiť, len ak je to v tomto alebo v inom zákone ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté.

Podľa § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak.

V zmysle § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

V ust. § 107 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka sa uvádza, že právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

Podľa § 489 Občianskeho zákonníka záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone

Podľa § 457 Občianskeho zákonníka ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Opatrovníčka žalovaného vznesla námietku premlčania. Žalobca odstúpil od zmluvy a úver sa ku dňu 8.3.2010 stal splatným v celom rozsahu. Odstúpenie uvedeným dňom nadobudlo účinnosť tak, ako to v žalobe uviedol aj žalobca, pričom odstúpením od zmluvy vznikol medzi účastníkmi právny režim bezdôvodného obohatenia, ktoré sa premlčuje v dvojročnej premlčacej dobe.

V zmysle § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinného od 1.5.2014 orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Vzhľadom na uvedené je súd povinný aj z úradnej moci prihliadať na oslabenie nároku žalobcu voči spotrebiteľovi z dôvodu jeho premlčania. Ide o procesné ustanovenie, ktoré je súd povinný aplikovať v čase rozhodovania o predmetnom nároku.

Žaloba bola podaná na súd dňa 08.03.2013. Žalobca mohol žalobou na súde prvýkrát uplatniť nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia dňa 9.3.2010, kedy začala plynúť dvojročná premlčacia doba podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorá uplynula dňom 9.3.2012, preto súd nemohol žalobcovi priznať premlčaný nárok, preto žalobu v celom rozsahu zamietol.

O trovách konania rozhodol súd podľa ust. § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Žalovaný mal v konaní úspech v plnom rozsahu, keďže súd žalobu zamietol, žalovaný si však trovy konania neuplatnil, ani zo spisu mu žiadne trovy konania nevyplynuli, preto súd rozhodol tak, že žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia odvolanie na Okresný súd Vranov nad Topľou (§ 204 ods.1 OSP).

Podľa ust. §-u 205 ods. 1 OSP, v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa ust. §-u 205 ods. 2 OSP, Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. §-u 205 ods. 3 OSP, Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Podľa ust. §-u 251 ods. 1 OSP, Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.